

Kommissionens integrationsrapport om den inre marknaden

Utrikesdepartementet

2012-12-20

Dokumentbeteckning

KOM (2012) 752

Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska Centralbanken, Ekonomiska och Sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska Investeringsbanken, Integrationen på den inre marknaden 2013, Ett bidrag till den årliga tillväxtrapporten 2013

Tidigare faktapromemorior i ärendet: 2011/12:FPM157

Sammanfattning

I integrationsrapporten presenterar kommissionen en analys av de flaskhalsar som återstår för vissa allmänna delar av tjänstesektorn samt energi-, transport- och de s.k. digitala marknaderna (s.k. nätverkstjänster). Analysen kompletteras med en rad politiska prioriteringar som kommissionen anser att medlemsstaterna bör fokusera på. Dessa avses senare ligga till grund för de landspecifika rekommendationerna. Regeringen välkomnar rapporten och anser att en bättre styrning av den inre marknaden är prioriterad och också nödvändig för att stärka tillväxten.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Europeiska rådet beställde i mars en rapport där kommissionen ombads föreslå åtgärder för att förbättra styrningen av inre marknaden. Den 8 juni 2012 presenterade kommissionen ett meddelande om bättre styrning av den inre marknaden innehållande två delar. Den första delen innehåller förslag för särskilt viktiga inre marknadsfrågor inom sektorer som bedöms ha störst tillväxtpotential. För 2012-2013 har tjänstehandel (detaljhandel,

affärstjänster, byggtjänster och försäkringsförmedlingstjänster) samt nätverksindustrierna (energi, transport, telekom) valts ut. Den andra delen tar sikte på hur kommissionen avser att följa upp medlemsstaternas arbete. I meddelandet aviserade kommissionen en årlig rapport om hur väl integrerad den inre marknaden är, vilken skulle publiceras tillsammans med den årliga tillväxtrapporten. Europeiska rådet välkomnade denna ansats vid sina möten i juni och oktober. En sådan integrationsrapport har nu för första gången presenterats i samband med att kommissionen antog den årliga tillväxtrapporten.

1.2 Förslagets innehåll

I integrationsrapporten konstateras inledningsvis att integrationen på varumarknaderna fortskrider i en långsammare takt jämfört med vid tidpunkten för lanseringen av den inre marknaden för 20 år sedan. Det finns dock fortfarande utrymme för tillväxtökningar inom ramen för handeln mellan EU-länderna. Bl.a. måste tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på varuområdet noggrant bevakas. Integrationsnivån inom tjänstesektorn, som utgör mer än 70 procent av den europeiska ekonomin, fortsätter att vara avsevärt lägre än på varumarknaderna. När det gäller den fria rörligheten för kapital och direktinvesteringar mellan EU-länderna så innebar finanskrisen ett stort avbräck och någon full återhämtning kan ännu inte skönjas. Även om antalet EU-medborgare som arbetar i ett annat medlemsland växer så kan slutsatsen också dras att arbetskraftens fria rörlighet fortfarande är alltför låg inom Unionen, även vid en internationell jämförelse med andra regioner (t.ex. USA, Kanada eller Australien).

Som en första utgångspunkt i integrationsrapporten hänvisas till betydelsen av ett tidsenligt genomförande av gemensamt beslutade rättsakter på inre marknadsområdet samt en korrekt efterlevnad av regelverket.

Tjänstemarknaderna i allmänhet och EU:s tjänstedirektiv

I kommissionens analys av befintliga problem på tjänsteområdet framhålls särskilt medlemsstaternas olika uppfattningar kring hur tjänstedirektivet bör genomföras i nationell rätt och det stora antalet reglerade yrken som ofta hindrar marknadstillträde.

Kommissionen anser att medlemsstaterna bl.a. bör

- inta en mer ambitiös hållning när det gäller genomförandet av tjänstedirektivet och de nationella regleringarnas förenlighet med detta direktiv, särskilt beträffande prisregleringar inom vissa yrken och regler rörande juridiska formkrav för och ägande i tjänsteföretag och principen om det fria tillhandahållandet av tjänster över gränserna
- se över antalet reglerade yrken och även förekomsten av alltför stränga krav som hindrar utländska tjänsteutövare från tillträde till marknaden

- bygga ut de gemensamma kontaktpunkterna så att de blir mer användarvänliga, flerspråkiga och så att de omfattar hela affärscykeln, dvs. alla ansökningsförfaranden m.m.

Energimarknaderna

Kommissionen pekar på att energimarknaderna allmänt sett ses som icke transparenta och inte tillräckligt öppna. Ett ytterligare tecken på bristen på integration är att det inte går att se någon priskonvergens i konsumentpriser för el och gas inom EU. Det pris som betalas i den dyraste medlemsstaten är t.ex. flera gånger högre jämfört med det billigaste medlemslandet. Kommissionen föreslår mot denna bakgrund att medlemsstaterna bör fokusera på

- att genomföra direktiven i det tredje energipaketet enligt tidtabell och tillämpa detta regelverk på ett korrekt sätt
- att uppmuntra konsumenter till ett energieffektivt beteende och att underlätta för dem att göra informerade val
- att gradvis fasa ut prisregleringar samtidigt som konkurrens och konsumentskydd stärks på marknaden

Transportmarknaderna

Vid sidan om transportsektorns storlek och därmed också viktiga betydelse för ekonomin så utgör effektiva och hållbara transporttjänster, lämplig infrastruktur och modern teknologi också en förutsättning för andra tjänster och därmed också för en väl fungerande inre marknad. Enligt kommissionen är det därför viktigt att komma tillrätta med bristen på marknadsöppningar och hur transportsektorn fungerar i vissa avseenden. I syfte att undanröja de största flaskhalsarna bör följande nyckelåtgärder vidtas av medlemsstaterna

- ett korrekt genomförande enligt tidtabell av aktuella rättsakter, särskilt inom väg- och järnvägstransporter samt sjösäkerhet
- nationella marknader för inrikes tågresor behöver öppnas upp för konkurrens
- krångliga regelverk och hinder för marknadstillträde för privata aktörer i form av monopol eller oligopol måste undanröjas när det gäller hamntjänster. Detta är särskilt fallet runt Medelhavet, Svarta havet och Östersjöregionen
- öka genomförandet av Single European Sky
- tillåta mer cabotage för utländska åkare

Den digitala marknaden

Utvecklingen av den digitala ekonomin är beroende av tillgången till bredband. Medan antalet bredbandsuppkopplingar sjunker är trenden med högre hastigheter tydlig. Behovet av radiospektrum är också tydligt. Den gränsöverskridande e-handeln behöver öka och skälen till den låga frekvensen är bland annat brist på förtroende eller information hos konsumenterna, nätsäkerhetsfrågor och en oro från konsumenternas sida över att inte kunna få gottgörelse i händelse av fel. De nyckelåtgärder som kommissionen identifierat som viktiga för medlemsstaterna att fokusera på är

- förbättring av bredbandskvaliteten och tillgängliggörande av radiospektrat för trådlöst bredband
- säkerställande av en korrekt tillämpning av E-handelsdirektivet
- säkerställande av ett tidsenligt och korrekt genomförande av Konsumenträttsdirektivet i syfte att öka konsumentskyddet och därigenom öka förtroendet vid e-handel
- ökad tillgång till användarvänliga offentliga tjänster online, såsom t.ex. e-upphandling och eHealth
- investeringar i IT-kompetens

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ej aktuellt. Inga nya lagförslag föreslås i rapporten.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Inga samhällsekonomiska konsekvenser i form av kostnader kan förväntas med anledning av denna rapport. En bättre fungerande inre marknad bidrar till ökad tillväxt.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens nya integrationsrapport om den inre marknaden som utgör ett bidrag till den årliga tillväxtrapporten. En bättre styrning av den inre marknaden är prioriterad och också nödvändig för att stärka tillväxten. Det är därför angeläget att dessa frågor behandlas inom ramen för den europeiska terminen.

Regeringen delar bedömningen av behovet av att prioritera flaskhalsar inom tillväxtfrämjande sektorer samt att öka fokus på korrekt genomförande och tillämpning i medlemsstaterna. Den inre marknaden är en viktig drivkraft för den ekonomiska tillväxten. En viktig förutsättning och utgångspunkt för detta är att det gemensamma regelverket genomförs tidsenligt i nationell rätt och också tillämpas korrekt. Regeringen instämmer vidare i analysen av hur väl integrerad den inre marknaden är. Kommissionens inriktning mot att fokusera på åtgärder inom de områden som snabbast genererar stärkt tillväxt kan därför stödjas. Regeringen delar bilden av bl.a. tjänstehandels och den digitala marknadens betydelse i detta sammanhang.

Det är positivt att kommissionen, baserat på den årliga styrningsrapporten, kan fördjupa sig i analysen kring goda exempel och tillkortakommanden i medlemsstaters genomförande och tillämpning. Förhoppningen är att resultatet sedan kan ligga till grund för de landspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska terminen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flertalet medlemsstater är överens om vikten av en väl fungerande inre marknad som tillväxtmotor för Europa, inte minst i ljuset av krisen. Några mer specifika ståndpunkter har ännu inte tillkännagivits eftersom meddelandet nyligen presenteras.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har i tidigare resolutioner på motsvarande tema betonat vikten av korrekt och tidsenligt genomförande samt korrekt tillämpning av unionsrätten. Europeiska rådet har i dess slutsatser framhållit vikten av förbättrad styrning av den inre marknaden och betonat vikten av att fokusera på tillväxtfrämjande sektorer.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Beslut om remiss har inte tagits.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej aktuellt. Meddelandet innehåller inga nya lagstiftningsförslag.

Ej aktuellt. Meddelandet innehåller inga nya lagstiftningsförslag.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Integrationsrapporten förväntas bli behandlad i konkurrenskraftsrådet i februari inför att tillväxtrapporten i sin helhet hanteras av Europeiska rådet i mars nästa år. Inför nästa års integrationsrapport har kommissionen också aviserat att den planerar genomföra mer djupgående diskussioner med medlemsstaterna innan rapporten färdigställs och inkluderas i den europeiska terminen.

4.2 Fackuttryck/termer